

Kobalt

■ U bent allergisch voor kobalt: wat nu?

Als uw huid in contact komt met kobalt kunt u eczeem krijgen of kan uw eczeem erger worden. Het is dus belangrijk dat u zo weinig mogelijk in contact komt met kobalt.

■ Wat is kobalt?

Kobalt is een metaal dat in kleine hoeveelheden in de gehele aardbodem voorkomt. Kobalt wordt veel gebruikt in de metaalindustrie, bijvoorbeeld voor het harden van staal en andere metaalmengsels.

■ In welke producten komt kobalt voor?

Kobalt komt voor in:

- Metalen sieraden (kettingen, oorbellen)
- Sommige metalen gereedschappen
- Vloeistoffen die gebruikt worden voor het galvaniseren
- Specie (vers aangemaakt cement)
- Droge cementmortel
- Sommige drukinkten
- Sommige verfsoorten
- Pigment bij het pottenbakken
- Sommige soorten veevoer.

Uit sieraden die voor het grootste deel van zilver of goud gemaakt zijn, komt meestal geen kobalt vrij. Ook uit bijvoorbeeld metalen deurkrukken en kranen komt geen kobalt vrij. U kunt deze gerust aanraken. In geld (munten) zit ook kobalt, maar dit geeft bijna nooit problemen.

Kobalt kan in zeer kleine hoeveelheden overal in zitten. Ook in onze voeding en in ons bloed zit een heel kleine hoeveelheid kobalt. Deze 'natuurlijk' voorkomende kleine hoeveelheden spelen geen rol bij uw allergie. Ons lichaam heeft zelfs een kleine hoeveelheid kobalt nodig als onderdeel van vitamine B-12.

■ Kunt u door uw werk in contact komen met kobalt?

Kobaltallergie kan een probleem zijn voor werknemers in een bedrijf waar met kobalt wordt gewerkt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Keramische industrie en pottenbakkerijen
- Drukkerijen waar met inkt wordt gewerkt
- Plastic kunststoffenindustrie
- Galvaniseerbedrijven
- Verfindustrie
- Veevoederindustrie
- Bouwnijverheid: metselen, voegen, tegelzetten
- Fabricage van magnetische (cassette) banden
- Slijpen van bijzondere metalen en edelstenen.

Als u werkt met cement, dan is er alleen een probleem als u in contact komt met cement dat nog nat is. Cementpoeder kan eczeem in het gezicht of in de hals geven als het opstuift, voordat het met water en zand of grint wordt aangemaakt. Uitgehard cement is onschadelijk.

Metalen gereedschappen kunnen een kleine hoeveelheid kobalt bevatten, maar het gaat erom hoeveel kobalt er uit de metalen 'weglekt'. Als het kobalt stevig in het metaal vast zit, dan kunt u het gereedschap zonder problemen vastpakken.

■ Welke klachten geeft kobalt en hoe ziet allergisch contacteczeem door kobalt eruit?

Als uw huid in contact komt met kobalt, krijgt u rode plekken op uw huid die jeuken. Soms zijn er ook blaasjes te zien, of worden de plekken nat. Vaak komen er op de eczeemplekken na enige tijd schilfers. Het eczeem komt op de plaats waar de huid in contact is geweest met kobalt. U kunt onder een metalen kettinkje rode plekken krijgen, of een natte eczeemplek rond de gaatjes waar de oorbellen zitten. Eczeem aan de handen kan door contact met kobalt ontstaan, maar meestal komt dit door een andere oorzaak. Soms zit het eczeem op een andere plaats, dan waar u contact had met kobalt. Dit gebeurt bijvoorbeeld als uw handen in contact met kobalt zijn geweest, en u door wrijven in de ogen eczeem op uw oogleden krijgt.

■ Krijgt u eczeem alleen maar door contact met kobalt?

Het is mogelijk dat uw eczeem geheel veroorzaakt wordt door contact met kobalt. Toch komt het regelmatig voor dat uw eczeem blijft bestaan, of alleen maar iets beter wordt terwijl u contact met kobalt goed vermijdt. Dat komt omdat eczeem vaak meer oorzaken heeft. De meeste mensen met een kobaltallergie zijn ook allergisch voor nikkel of chromium. Vaak zijn deze twee metalen belangrijker bij het ontstaan van eczeem dan kobalt.

Naast een contactallergie kan irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, afwasmiddelen en dergelijke, door wrijven, of door kou. Daarnaast kan eczeem ontstaan door een erfelijk bepaalde aanleg voor eczeem, astma, bronchitis en hooikoorts. Het is altijd zinvol om producten waar kobalt in zit zo goed mogelijk te vermijden, ook al zal uw huid hiervan niet altijd helemaal beter worden.

■ Krijgt u altijd klachten van contact met kobalt?

Nee, u kunt een kobaltallergie hebben zonder dat u daar last van heeft.

■ Hoe kunt u een allergische reactie door kobalt voorkomen?

Het is niet altijd gemakkelijk om elk contact met kobalt te vermijden. Wat belangrijk is, is hoeveel kobalt er vrijkomt uit de voorwerpen die u aangeraakt heeft. Als er wel kobalt in zit, maar als het er niet uit vrijkomt, dan is het geen probleem. Ook het soort huidcontact met de metalen voorwerpen waar kobalt in zit, is belangrijk. Kort contact van een voorwerp met een droge onbeschadigde huid zal minder problemen geven dan langdurig contact van een voorwerp met een natte of beschadigde huid.

■ Zijn er andere stoffen die u moet vermijden?

In veel metalen voorwerpen komen nikkel, kobalt en chromium samen voor. Als u allergisch bent voor kobalt, kunt u ook allergisch zijn voor nikkel en chromium. Zie ook de folder 'Nikkel' en 'Chromium'.

■ Hoe weet u welke producten veilig zijn?

Als u met metalen voorwerpen omgaat, let dan op de kwaliteit (hardheid) van deze voorwerpen. Harde roestvrijstalen voorwerpen, zoals bestek, zijn meestal veilig. Bij zacht metalen voorwerpen moet u opletten. U kunt hier misschien eczeemklachten van krijgen. Voordat u sieraden koopt, informeer altijd naar de kwaliteit van het product en of er kobalt in zit. Goud of zilver van een goede kwaliteit is in principe veilig.

■ Kunt u allergisch zijn voor de metalen die een tandarts gebruikt?

Nee, de materialen of apparatuur die een tandarts gebruikt, geven geen problemen.

■ Kunt u een allergische reactie krijgen als u een metalen kunstheup of kunstknie heeft?

Nee, u hoeft niet bang te zijn voor een allergische reactie. Een metalen kunstheup of kunstknie kan kobalt bevatten. Ook metalen platen en schroeven die worden gebruikt om botbreuken te laten herstellen, kunnen kobalt bevatten. Maar dit geeft nooit problemen bij personen die allergisch zijn voor kobalt.

■ Wat kunt u zelf nog doen?

Als u in uw beroep in contact komt met kobalt, neem dan contact op met uw leidinggevende of een bedrijfsarts.

■ Meer informatie

In de folder 'Contacteczeem' kunt u meer kunt lezen over allergisch contacteczeem in het algemeen.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidpatienten-nederland.nl

